10/11/2021

Γ. Μιχαΐλοβιτς: Τιμάται αύριο ο επί δεκαετίες φύλακας του σερβικού στρατιωτικού κοιμητηρίου του Ζέιτενλικ

/ Επικαιρότητα

Κάθε πρωί, πριν την ανατολή του ήλιου, καθάριζε το σερβικό νεκροταφείο στα Συμμαχικά Στρατιωτικά Κοιμητήρια του Ζέιτενλικ, στους Αμπελόκηπους Θεσσαλονίκης. Άνοιγε τη σιδερένια πύλη, έλεγχε και τακτοποιούσε τους χώρους ανάμεσα στους λευκούς μαρμάρινους σταυρούς, απομάκρυνε πεσμένα κλαδιά και φύλλα, άναβε τα κεριά, γέμιζε με λάδι τα καντήλια, ξεσκόνιζε τις εικόνες και τις φωτογραφίες των θαμμένων πολεμιστών, υποδεχόταν και συνόδευε έως την έξοδο τους απογόνους τους.

Την καθημερινότητα του **επί έξι δεκαετίες φύλακα και ξεναγού του σερβικού τομέα της μεγαλύτερης στρατιωτικής νεκρόπολης της χώρας**, Γιώργου (Τζόρτζε) Μιχαΐλοβιτς, έχει καταγράψει ο κινηματογραφικός φακός σε

ντοκιμαντέρ. Έχουν γραφτεί τραγούδια προς τιμήν του, έχουν διοργανωθεί εκστρατείες, με στόχο να αποκτήσει αυθεντική στρατιωτική στολή του Μεγάλου Πολέμου και έχει τιμηθεί από τις ελληνικές και τις σερβικές αρχές για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς του σερβικού λαού και την ενίσχυση των φιλικών σχέσεων της Σερβίας και της Ελλάδας.

«***Μπορεί να μην μπορώ να περπατήσω, επειδή πονάνε τα πόδια, μπορεί τα χέρια μου να έχουν παραμορφωθεί, αλλά όσο δουλεύει η καρδιά και το μυαλό, θα προσφέρω, θα έρχομαι εδώ***», **τόνισε ο Γιώργος Μιχαΐλοβιτς, σε συνέντευξή του στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, με αφορμή την τιμητική διάκριση που θα του απονείμει αύριο, Πέμπτη 11 Νοεμβρίου -Ημέρα Ανακωχής, επέτειο λήξης του Α' Παγκοσμίου Πολέμου- για το έργο ζωής και την προσφορά του ο υπουργός Εξωτερικών της Σερβίας, Νίκολα Σελάκοβιτς**.

«***Γεννήθηκα εδώ από μάνα Ελληνίδα και πατέρα Σέρβο, υπηρέτησα στον στρατό 30 μήνες. Είμαι ο παλιός φύλακας του νεκροταφείου, φύλακας τρίτης γενιάς. Ο παππούς μου, Σάββας Μιχαΐλοβιτς ήρθε εθελοντής από τη Σερβία κι όταν τελείωσε ο πόλεμος, έμεινε εδώ φύλακας.***

Πήγε σε όλο το μέτωπο της Θεσσαλονίκης, από τα σύνορα με την Αλβανία έως τα σύνορα με τη Βουλγαρία, και συνέλεξε τα οστά των Σέρβων στρατιωτών από μικρότερα νεκροταφεία και τα μετέφερε εδώ. Μετά τον παππού μου ανέλαβε ο πατέρας μου Τζούρο Μιχαϊλοβιτς, ο οποίος πέθανε το 1961 και στη συνέχεια εγώ», ανέφερε.

Στον χώρο των Συμμαχικών Κοιμητηρίων, στο σπίτι του φύλακα, γεννήθηκε, μεγάλωσε και πάντρεψε την κόρη του. Αναγκάστηκε να μετακομίσει σε διαμέρισμα κοντά στην περιοχή όταν αρρώστησε, αλλά σχεδόν κάθε μέρα διασχίζει έναν από τους πιο κεντρικούς δρόμους της πόλης για να βρεθεί στο σερβικό νεκροταφείο. «Είναι η ζωή μου εδώ. Ο πατέρας και ο παππούς μου είναι εδώ θαμμένοι», επισήμανε, σημειώνοντας ότι περίμενε η κόρη του να κάνει αγόρι για να αναλάβει τον ρόλο του φύλακα, αλλά απέκτησε δύο εγγονές και τελικά ο αντικαταστάτης του ήρθε από τη Σερβία.

Στον σερβικό τομέα, στο Ζέιτενλικ, είναι θαμμένοι περίπου 8.000 Σέρβοι, 2000 είναι οι σταυροί και τα οστά 6000 πεσόντων στο μέτωπο φυλάσσονται στην κρύπτη του μαυσωλείου-ναού του κοιμητηρίου σε οστεοφυλάκιο, σε κουτιά μεταλλικά, όπου αναγράφονται το όνομα, το επίθετο, το σύνταγμα και ο λόχος

τους.

«***Δεν υπάρχει μέρα που να μην έρθει Σέρβος εδώ για να τιμήσει τους προγόνους του***», τόνισε ο Γιώργος Μιχαΐλοβιτς, σημειώνοντας ότι δεν υπήρχε σερβική οικογένεια που δεν είχε ένα ή δύο θύματα στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Πρόθυμος πάντα να αφηγηθεί επεισόδια της παγκόσμιας σύρραξης, χαιρετά στρατιωτικά τους επισκέπτες, πολλοί από τους οποίους είναι δισέγγονα των πολεμιστών που σκοτώθηκαν στον πόλεμο και έρχονται στον τόπο μνήμης έχοντας μαζί τα παράσημα των προγόνων του. Απαντά στις ερωτήσεις τους, ακούει τις δικές τους ιστορίες και φωτογραφίζεται μαζί τους.

«***Εδώ είναι θαμμένοι ακόμη και νέοι 15 και 16 ετών, επισκέπτονταν οι γονείς τους τα Συμμαχικά Κοιμητήρια. Τώρα έρχονται τα δισέγγονα, καθώς τα εγγόνια είναι μεγάλης ηλικίας, σαν κι εμένα έχουν προβλήματα υγείας και δεν μπορούν να ταξιδέψουν***», υπογράμμισε.

«**Πολλοί, όταν έρχονται, φιλούν την είσοδο, όπως και την πλάκα με τους στίχους για την ελευθερία που είναι σκαλισμένοι στα σερβικά, στην κυριλλική γραφή στο μαυσωλείο- ναό των κοιμητηρίων**», επισήμανε ο Γιώργος Μιχαΐλοβιτς, αναφερόμενος στο απόσπασμα του ποιήματος του Σέρβου ποιητή Βόισλαβ Ίλιτς του Νεότερου, το οποίο συνηθίζει να απαγγέλλει στη γλώσσα που έχει γραφτεί:

«Άγνωστε ξένε, όταν τυχαία διαβείς αυτόν τον άγιο κοινό τάφο, να ξέρεις, εδώ βρήκαν την αιωνία καταφυγή τους οι μεγαλύτεροι ήρωες της σημερινής εποχής…».

Τα Συμμαχικά Κοιμητήρια του Ζέιτενλικ έχουν επισκεφθεί όλοι οι Πατριάρχες της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, όλοι οι πρόεδροι της

Σερβίας και περισσότεροι από 50 γενικοί πρόξενοι της χώρας, όπως τόνισε. Οι δύο ημερομηνίες- σταθμοί που τιμώνται κάθε χρόνο είναι η 15η Σεπτεμβρίου, επέτειος της Διάσπασης του Μακεδονικού Μετώπου και η 11η Νοεμβρίου, Ημέρα Ανακωχής.

Ο Γιώργος Μιχαΐλοβιτς, πριν από έξι χρόνια αρρώστησε βαριά, μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο, νοσηλεύτηκε για δύο μήνες και μετά οι γιατροί, επειδή δεν υπήρχε βελτίωση της κατάστασής του, συνέστησαν να επιστρέψει στο σπίτι του. Τότε, έπεσε θύμα των fake news, μία εμπειρία την οποία περιγράφει με λεπτομέρειες: «***Στο ίντερνετ γράφτηκε από λάθος "ο φύλακας πέθανε". Το άκουσαν οι Σέρβοι που ζουν εδώ, άρχισαν να φέρνουν λουλούδια, το άκουσαν και στη Σερβία άρχισαν να κάνουν προετοιμασίες για την τελετή, αλλά μετά, εγώ εμφανίστηκα μπροστά τους σαν τον Λάζαρο***».

Την περίοδο που ήταν σε ισχύ τα αυστηρά μέτρα προστασίας από τον κορονοϊό απέφευγε τις μετακινήσεις και για ένα μεγάλο διάστημα δεν ερχόταν σε επαφή με κόσμο, καθώς δεν επιτρέπονταν επισκέψεις στα Συμμαχικά Κοιμητήρια.

Τώρα έχει κάνει και τις τρεις δόσεις εμβολίου κατά της Covid-19 και φορώντας μάσκα και τηρώντας όλα τα μέτρα προστασίας, συναντά επίσημους προσκεκλημένους, τουρίστες που κάνουν στάση, ταξιδεύοντας για καλοκαιρινούς προορισμούς ή προσκυνητές, που πηγαίνουν στο Άγιον Όρος.

Χαίρεται ιδιαίτερα όταν έχει καλεσμένους νέους, μαθητές σχολείων από την Ελλάδα και τη Σερβία. «Είναι νέοι που έρχονται και παρακολουθούν με ενδιαφέρον τα ιστορικά γεγονότα που αφηγούμαι αλλά υπάρχουν και κάποιοι που σκέφτονται: "Τι μας λέει τώρα". "Πρώτα την πατρίδα", αυτό τούς λέω, εκεί που γεννιέσαι και μετά τα πολιτικά κόμματα», ανέφερε.

Έχει τιμηθεί από τη Σερβία με τα παράσημα της σερβικής σημαίας και του Αγίου Σάββα, όπως και απ' όλους τους δήμους της Θεσσαλονίκης. «Δεν κομπάζω για τις τιμητικές διακρίσεις», είπε, επισημαίνοντας όμως ότι τις θεωρεί όλες -και τη νέα που θα προσθέσει αύριο- στη συλλογή του, πολύ σημαντικές.

«Διάβαζα βιβλία ιστορίας μέχρι πρόσφατα, όταν άρχισα να μην βλέπω καλά και μου κοστίζει πολύ», τόνισε ο Γιώργος Μιχαΐλοβιτς, ο άνθρωπος που αφιέρωσε τη ζωή του μελετώντας για τον πόλεμο και τις συνέπειές του και τιμώντας τους πεσόντες με την προσπάθειά του να μην περάσουν στη λήθη. Από τις ρήσεις που έχει διαβάσει, όπως τόνισε, εκείνη που έχει αποτυπωθεί στο μυαλό του είναι ότι «ένας καλός στρατηγός δεν βλέπει μόνο τον δρόμο προς τη νίκη, αλλά μπορεί να

διακρίνει πότε η νίκη είναι αδύνατη».

Κι αν το 2014 αποσύρθηκε, λόγω προχωρημένης ηλικίας, παραδίδοντας τα καθήκοντά του, ο 93χρονος «ζωντανός θρύλος», «φύλακας τιμής και υπερηφάνειας», «φρουρός του παρελθόντος», όπως συχνά χαρακτηρίζεται σε δημοσιεύματα, εξακολουθεί ακόμη και σήμερα να πηγαίνει καθημερινά τα απογεύματα στον τόπο περισυλλογής, να συναντά τους επισκέπτες, να τους αφηγείται κομμάτια της ιστορίας και να απαγγέλει στίχους για την ελευθερία.

Πηγή: ΑΠΕ/ΜΠΕ, Καττερίνα Γιαννίκη